

Valentina Negoiță

Boris

roman

© 2018 Valentina Negoiță

© 2018 Editura Herg Benet, pentru prezenta ediție

Această carte este o operă de ficțiune. Orice asemănare cu locuri sau personaje reale este întâmplătoare sau presupune o intenție artistică. Această carte este protejată de legea drepturilor de autor. Te rugăm să nu reproduci textul fără acordul expres al editurii, indiferent de suportul fizic sau electronic, în afara limitelor legale de citare pentru utilizarea în recenzii sau în contexte de promovare. Sprijină și tu creativitatea. Îți mulțumim.

Editura Herg Benet

Str. Aurel Vlaicu nr. 9, București, România

www.hergbenet.ro

editor@hergbenet.ro

Concept grafic: The Spartan Bureau

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

NEGOIȚĂ, VALENTINA

Boris / Valentina Negoiță. - București : Editura Herg Benet, 2018

ISBN 978-606-763-208-8

821.135.1

EDITURA
HERG BENET

Tipărit în România

Visam. Se făcea că eram iar mic, în cortul ăla imens din Novosibirsk și călăream leul. Plângeam de frică și simțeam că Maxim Bukavitsky mă privește de undeva, chiar dacă nu-l vedeam. Leul ieșea cu mine din cort, iar acolo vedeam că suntem deasupra prăpastiei; asta era momentul în care eram terifiat și mă zbăteam cel mai tare. În vis, leul se apropiie de marginea abisului, iar când alunecă, eu mă trezesc.

De fiecare dată când i-am povestit visul psiholoagei, m-a întrebat același lucru: de a cui frică sunt terifiat. Dacă de frica leului sau a înălțimii. Sau a lui Maxim Bukavitsky, însă în realitate nu era niciuna din acestea. Era frica morții tatei, iar când i-am spus asta pentru prima dată (căci a durat enorm să realizez), terapia a luat o întorsătură bruscă. Am și alte coșmaruri cu leul, dar asta se repeta cel mai des la vremea aia. Înaltele se face că leul e uriaș, cât un bloc (e o comparație de căcat, dar aşa-l văd în vis) și înnot într-un canion inundat, eu mic fiind. Înot repede de spaima lui, chiar dacă nu știu când și de unde va apărea. În jurul meu sunt rânduri și rânduri de scaune cu spectator turbați care strigă: „*Lev! Lev! Lev!*”¹. Maxim Bukavitsky stă pe un tron kitschos, înalt și peticit în toate culorile, strigând cât îl țin plămâni „*Lev plavayet!*”² și râzând isteric, în timp ce tatăl meu se pregătește să deschidă cușca bestiei gigant. Când bestia cade în apă, publicul e în delir și strigă: „*Smert!* Smert!”

1. *Leu* (lb. rusă).

2. *Leul înloată* (lb. rusă).

Respect p Smert!“³. Mă făcea praf visul ăsta.

— Ce s-ar întâmpla dacă te-ar prinde leul, Boris?

— Tata ar muri. Habar n-am de ce, dar știu sigur că asta s-ar întâmpla, probabil pentru că el era responsabil cu leii, dar nu văd legătura cu mine.

— Vezi leul clar?

— E singurul pe care-l văd cu adevărat clar. E uriaș, ghearele lui sunt cât întreg corpul meu. Are blana ștearsă cu urme lungi și albicioase de bici pe spate, iar coama îi e ca un soare... ca un soare argintiu și pervers. Gura îi duhnește a hoit, colții îi sunt galbeni și gingiile negre. Pute. Ochii, în schimb, nu îi văd niciodată.

Atunci psiholoaga mi-a spus că sunt pe drumul bun și m-a îndemnat să mă concentrez pe ochii leului, pe legătura dintre ei și tata, iar asta a fost ultima ședință de terapie la Moscova, înainte să se aleagă praful de tot orizontul meu și să plec definitiv din Rusia, cu mama, în România (pentru că, jurnalule, mama e româncă). Tata, Mitia Pavlov, a rămas cu circul, probabil din cauza sindromului Stockholm pe care l-a dezvoltat față de Maxim Bukavitsky și de care l-am suspectat toată viața, sau cine știe. Acum ar trebui să fie în Ucraina și asta mă dezgustă, pentru că de acolo am cele mai împuște amintiri, iar carteau Aglajei Veteranyi nu m-a făcut decât să vomit câteva zile la rând și să am cea mai nasoală cădere nervoasă pe care am avut-o vreodată, pentru că atâtea scene erau parcă smulse din viața mea, exceptând comunismul, pe care nu l-am prins. Practic, nici ea. Practic, pentru că reneg absolut teoria (deși toată viața numai ea a fost de mine).

3. Moarte (lb. rusă).

Opresc muzica și mă uit pe geam, mă gândesc să ies pe afară. E noapte și nu prea e lume pe străzi, aşa că ies și-mi aprind țigara pe scară, pentru că bate vântul ca dracu'. Mă plimb, iar asta pare foarte artistic: un gagiu pleios, îmbrăcat în negru, bătându-i vântul în păr, plimbându-se și fumând Marlboro roșu. Par abătut, gânditor, filozof. Pe dracu'. Mi-e frig, îmi intră păru-n ochi și nici măcar nu fumez Marlboro. De gândit, nici nu se pune problema. De fapt, acum mă gândesc la faptul că nu mă gândesc la nimic, iar asta mă amuză. În fine, mă duc, totuși, în singurul local mișto de prin zonă, unde se ascultă jazz și mă pun să beau. E nasol să bei singur, aşa că-l sun pe nimeni altul decât pe Dejan, care apare în 10 minute, ne îmbătăm și aberăm despre paradoxuri și filosofii pe care o să le uităm până mâine și care nu au niciun sens. Dejan mi-e un fel de alter ego, dar din cu totul alt film. Parcă ar fi eu, dar și parcă n-ar fi, e ceva contradictoriu între noi, chiar dacă semănăm atât de tare. Arătăm relativ la fel (eu sunt o idee mai înalt) și gândim asemănător. El are un salon de tatuaje și în timpul (relativ) liber e actor, mai nimerește prin câte o piesă de teatru pe la diverse evenimente. Pe mine mă ține mama. Păcălim mereu gagicile că suntem frați și el, uneori, face pe retardatul. Când face aşa, eu zic că e fratele meu handicapat de care am grija, iar ele pun imediat boala: *Oh, ce frumos, ești un om tare bun!*, concluzionează emoționate, iar eu accept complimentul, resemnat. Le zicem fiecareia altă poveste: că mama l-a nașcut aşa, că eu l-am crescut, că a avut un accident vascular cerebral când era mic, inventăm boli și li le zicem. Uneia i-am zis că s-a sclerozat după ce l-a lăsat nevastă-sa pentru un

mos. Pe el îl mai bufnește râsul, dar maschează atitudinea. Ălora care par să nu pună botul, le zicem că a fost instructor de parașutism și nu i s-a deschis parașuta la o săritură peste aerodrom. *Te-a avut Dumnezeu în pază...* concluzionează ele din nou. Putem să le spun orice tâmpenie, pentru că mințim atât de bine încât se pierd și ne cred. Altora mai sensibile le zicem că a fost cascador la circ. Aici mint de nota zece. Mint de încep și eu să cred și mă bufnește plânsul. Dejan a fost confuz când am băgat-o prima dată pe asta cu circul, fiindcă m-a văzut că plângeam, da' ce plângeam! De mama focului, și eu, și gagica. În seara aia, Dejan mi-a zis că el doar se preface că e handicapăt, însă eu chiar sunt. I-am zis atunci: mă, dar dacă ai fi handicapăt pe bune, ai ști? *Nu cred.* Păi și de unde știi că nu ești?

Dejan e sârb din Niš. Deși seamănă cu mine, seamănă în același timp și cu Alen Ademović, sau poate că aşa îl văd eu pentru că sunt amândoi din Niš. Le are cu istoria, de la el știu tot ce știu despre Romanovi și Rusia din perioada aia. Mă intrigă la maxim de fiecare dată când îl aud cum vorbește despre Serbia. Cu dor sau, nu știu, cu un sentiment pe care eu nu reușesc să-l identific, probabil îmi lipsește din structura genetică. Sigur îmi lipsește, de fapt. Cu iubire, mă, jurnalule, da' cu altfel de iubire, cu patos. Asta e patriotism? Că dacă asta e, aş vrea să-l simt și eu, chiar dacă nu am pentru ce. Vorbește și cântă în sârbă cu o dragoste care-mi încâlzește oasele și-mi povestește chestii din copilăria lui de la Niš și de la țară, copilărie pe care eu n-am avut-o. Îmi povestește sărbători, sfinti și Crăciunuri. Eu n-am amintiri de genul și din cauza asta nu reușesc să mă identific cu nimic

concret din trecutul meu. Trăind cu circul, eram mereu în altă parte și nimic nu era niciodată la fel, poate doar spectacolele alea grotești. Publicul era de fiecare dată altul. Publicul mirosea de fieare dată altfel.

Sunt obișnuită să-mi aranjez camera în aşa fel încât să mă simt bine. Nu trebuie decât să-mi pun baticul albastru pe un scaun. Asta e marea. Întotdeauna am marea largă pat. Nu trebuie decât să mă dau jos din pat și pot să înnot. În marea mea nu e nevoie să știi să înnoți ca să înnoți.

— Aglaja Veteranyi

Pe la 10 ani, când am venit cu mama în România (după ani de chin pentru o nenorocită de semnătură și umblat prin țară după tata), am înțeles că am cetățenie română, chiar dacă m-am născut la Moscova. Deși n-am trăit acolo, probabil că m-aș fi putut identifica de-a lungul vieții cu Rusia datorită literaturii în care mă refugiam până în pragul psihozei. Și chiar dacă am crescut cu circul, am știut cumva că nu aia e realitatea absolută (nu că aș fi descoperit-o eu acum sau că ar exista) și că tre' să plec neapărat de acolo. Să nu cumva să ajung ca tata: un boșorog care are grija de niște animale împușcate, chinuite și vai morții lor, pentru tot restul vieții. Și nici măcar nu era atât de bătrân... Tatei nu-i plăcea ce face, dar nici nu-i displăcea, pur și simplu nu a conceput niciodată faptul că ar mai exista și altceva în afara cortului. Alunga vehement gândul de a părăsi circul, era (adică încă e, dacă o mai trăi) atât de îngust, încât universul lui se limita strict între rulotă, cort și animale. Și Maxim

Bukavitsky. Și bici. Era un idiot. Era bolnav, de fapt, dar asta nu e o scuză și n-o să-l iert niciodată pentru frica pe care am înghițit-o, vomitam de frică aproape zilnic și faceam pe mine noapte de noapte. N-o să-l iert în vecii vecilor, orice ar însemna iertare, cu toate aberațiile asta moderne cu „iertându-l pe el te eliberezi pe tine” și aşa mai departe.

Am terminat limbi străine la capitală, unde și locuiesc. Asta mă amuză, mai ales când îmi amintesc ce română pocită vorbeam când am venit în România. Știam vag limba de la mama și din cărțile ei pe care le pitea prin rulotă. Nu știu cum făcea, că mereu mai făcea rost de câte una. Îmi zicea mereu poezii și basme românești, din care eu nu prea înțelegeam nimic, pentru că erau abstracte, iar cu abstractul nu m-am împăcat niciodată, pentru că am trăit în el.

Faptul că m-am apucat să țin jurnalul acesta mi se pare cliseric, da și mișto, oarecum. Avea dreptate psiholoaga. Și câți n-au ajuns scriitori la îndemnul de a scrie al psihologilor lor! Ce ar fi să-l public într-o zi, să se numească *Clișee* de Boris Pavlov. Sau *Clichés*, să sună mai poetic și să-l cumpere gagicile. Să pun o poezie la prolog, ceva de Păunescu, sau nu, că ar fi controversat, să pun pastelul ăla cu daimonul al lui Nichita. Sau unul din ele... restul sunt detalii. Sună la ușă, jurnalule.

Închid caietul și-l bag după cărți. Mă uit pe vizor, e Dejan (nici n-ar fi avut cine altcineva). Deschid, el e degerat, fiindcă e în tricou, ca de obicei, iar afară burnițează în draci. Se apropie Crăciunul, iar asta mă îngrozește din atâtea motive... Dejan cu o găgicuță pe care o știu de la teatru, am pus ochii pe ea cu mai mult timp

în urmă, însă nu m-am băgat niciodată în seamă. Îi las se așeze, ne dăm la vorbă, apoi fierb vin și pun The Cat Empire. Tipă se prezintă drept Katya.

— De la Katerina? o întreb.

Zice:

— Da, dar rămâne între noi.

Râde. O fixez cu privirea.

— Ivanovna? întreb.

Stă o secundă.

— Grușenka sigur nu, a dat-o și am râs toți.

Îmi place, e perspicace. Am băut toți trei vin din halbe de bere și ne-am tot povestit, până când i-am întrebat:

— Ia ziceți, fraților, ce vânt vă aduce?

— Nu vezi, baciule, ce-i afară? Auzi, ce vânt...

Dejan are vorba asta care mă enervează cumplit și pe care o zice obsesiv: *baciule*. Nu contează dacă ești fată, băiat, câine, fantomă, homunculus sau robot, Dejan te strigă *baciule*.

— Știi de ce am venit? Îmi vând motorul, frate. Kawasaki ăla, da. Vreau să mai bag niște bani în salon și să mai strâng să-mi iau unul nou. Un motor, nu un salon. Că e 2003 ăsta, al meu... Baciule, și vine unul peste vreo trei zile de dimineață, un moș. Da' n-o să fiu în oraș și nu pot să-l reprogramez, că vine de pe la mama dracu', din Bârlad. Mmm, parfumat vinul ăsta, e bun, e mișto, e căpșunică? Eee, vezi, știam! Bârlad? Știi eu?! Prin Moldova cred, pe acolo. Auzi, tu ai citit carteia aia a lui Bruckner cu fri-su? Cu tac-su', adică... e tare de tot. De fapt, lasă, n-o citi.

Cred că se-mbătase un pic, dar Dejan e caraghios

— Concret, de ce ai venit? Să mă anunți că-ți vinzi motorul? Să-mi ceri voie?

— Ăă, nu, baciule. Concret, am venit să te rog să te duci tu la mine, gen să te dai drept mine, cum ar veni. Dacă nu-l ia astă, nu-l ia nimeni, e singura mea șansă și n-o să fiu în oraș, mă, ce zici de astă? Și noi cum și se-mănăm... știi ce zic. Faza e că gagiul vine la 8 dimineață, și eu ajung tocmai pe la 11.

Nu prea l-am băgat în seamă, mă uitam la Katya. Și ea la mine (of, iluzia reciprocității mă copleșește). Râdeam amândoi de Dejan că vorbea aiurea. Îi zic:

— Cu tine ce e? Și tu-ți vinzi motocicleta?

— Nu, dar pot s-o vând pe a lui cu tine.

— Super, s-a făcut.

Dejan pune *Billie Jean* și dansează ca Michael. Dansează bine, nebunul.

— Luăm pizza, baciule? Că mi-e o foameeee... ăs mâncă și scame dacă-mi dai, zice.

Dăm din cap că da. Zice:

— Auziți, ia că mă duc până la mine că mi-a adus unchi-miu ăla handicapat afinată d-aia buuuună de la țară. Și iau eu pizza când vin, am văzut pe drum o oferă că la două pizza mari, primești una mică și o sticlă de suc, merge?

— Merge!

I-am dat bani și a ieșit în moon walk.

M-așez lângă Katya și-i zic:

— Ia ghici, Katerina Ivanovna, care Karamazov sunt?

E fascinantă, are ceva sic al ei. Gata, m-am îndrăgostit. Așa funcționează totul la mine, sar întotdeauna

majoritatea etapelor și mă arunc cu capul înainte. O vreau. Vreau să mă țină captiv, să mă bage în ramă și să mă pună pe perete, să mă chinuie, să-mi coasă pielea cu ața colorată care îi place ei, să-mi treacă prin carne acul urmat de rozul infinit și eu să nu simt nimic, să săngererez sub privirea ei blajină, să supraviețuiesc numai ca să mă holbez la ea din spatele unui geam de pe un perete. Se oprește din râs (a râs întruna de când a venit, m-am gândit că e un râs nervos, da' chiar râdea pe bune), se uită atent la mine și strigă convinsă:

— Smerdeakov!

Și când a zis Smerdeakov, m-am transformat în Smerdeakov.

Eram Smerdeakov, era 1877 și eram cu ea în Rusia. Aveam epilepsie și mă contorsionam aducându-i ceai (ceea ce nu era în totalitate imaginar). Făceam numai nenorociri, îmi pândeam cei trei frați din alte două mame și veneam să-i povestesc ei tot ce auzeam vorbindu-se. Când mi-a zis Smerdeakov, mi-am băgat picioarele în tot și l-am omorât pe tata. Și când am auzit că urmează proces, m-am sinucis, m-am dus după el, nici dincolo n-a scăpat de mine. Ca să înțelegi cât de gravă e treaba: a inviat Dostoievski și a mai scris un roman în care a făcut dreptate, după care a murit linștit înapoi. E, abia atunci m-am linștit și eu. Sunt convins, totuși, că m-am îndrăgostit, pentru că abia am cunoscut-o și deja m-a transformat în sluga credincioasă a lui Feodor Pavlovici. Să știi și tu, jurnalule, că nu e dragoste adevarată dacă nu te transformă în sluga credincioasă a lui Feodor Pavlovici. Punct.

— Hai să dansăm, Katya.